

Pravá skutečnost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1953\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1953\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1. 7. 1953
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1. 7. 1953

„pravost“ nemá charakt[er] objektivní; proti *podstatě* věcí × jejich *pravost*; není ovšem subjekt předpokladem pravosti, nýbrž spíše opačně: subjekt je určen krom své holé existence pravostí, resp. pravou skutečností. A to určen k tvoření, činnosti – anebo zániku. Určen však nikoli objektivně, „neosobně“, věčně, nýbrž jen tak, že je (nebo není, ale to je jen jiný způsob, jak *jest*) angažován.

Jest nyní otázka, zda onou pravou skutečností pro čl[ově]ka je nicota, prázdno, či cosi člověku cizího, nepřátelského, jeho lidství drtícího, aneb je-li to něco, co může být jednou z garancí jeho lidské cesty.

Co stojí proti skutečnosti *pravé*? Nejen „skutečnost zdánlivá“ (ostatně to je protimluv), nýbrž především právě skutečnost *objektivní*, tj. neangažující. Člověk má tendenci se od pouhé objektivity odvolat k pravé skutečnosti; je ovšem jednou z hlavních otázek, zda nebude pravou skutečností zklamán či přímo zdrcen.

Pravá skutečnost ovšem nemůže v žádném případě být světem vedle světa objektivity. Pravá skutečnost musí být cosi jako pravá tvář či podstata jsoucná vůbec, a tedy i podstata samotné objektivity. Musí to být cosi objektivně skutečného, i když z titulu pouhé objektivnosti neodlišitelného a nerozpoznatelného. Kdyby šlo o pouhou chiméru, k níž by se člověk odvolával, znamená to v nejlepším případě právě to, že pravé skutečnosti není, resp. že je jí nicota, prázdno.

530701